

Contact maken met Veder

‘Wat komt u hier doen?’ Het is een vraag, die bewoners of cliënten met geheugenverlies regelmatig stellen als iemand bij ze langskomt. De Veder Methode helpt dan om contact te maken. In Achtkarspelen doen twee intramurale teams mee aan de trainingen en - als eerste in Nederland - doen ook medewerkers uit twee extramurale teams mee.

De teams doen mee in een pilot van negen maanden. Hierin volgen ze een combinatie van teambijeenkomsten, trainingsdagen en coaching on the job. Ze leren hoe ze contact kunnen maken met mensen met dementie, die vaak apathisch zijn. De pilot wordt verzorgd door Theater Veder. Oprichtster Marieke Westra vertelt: ‘Met de Veder Methode spreken we het langetermijngeheugen van ouderen aan, omdat dat nog het langst intact is. Reminisceren - het ophalen van herinneringen - speelt hierbij een belangrijke rol. Doordat ouderen worden aangesproken op iets wat ze herkennen, ontstaat een vertrouwd gevoel. Hun eigenwaarde en zelfvertrouwen worden groter.’

‘De eerste stap is dat je oogcontact maakt, één op één contact dus.’

Theater

Voor het maken van contact maakt de Veder Methode gebruik van theatrale elementen, gedichten en muziek. Marieke: ‘We leren deelnemers hoe ze hun aanwezigheid kunnen inzetten om contact te maken. We staan stil bij vragen als: Wat doe je aan of wat neem je mee? Waar speel je op in? Hoe is je intonatie? Ook timing is belangrijk. Er is altijd tijdsdruk

in de zorg. Maar juist als je gehaast bent, gaan mensen in de weerstand. Neem je even tijd voor persoonlijk contact, dan kun je daarna sneller werken. En het is leuker, voor de cliënt en jezelf.’

Stappen

Teamcoach Reny van der Meer vertelt over de stappen die je bij de Veder Methode doorloopt: ‘De eerste stap is dat je oogcontact maakt, één op één contact dus. Daarna vraag je iets over vroeger, je doet een beroep op het langetermijngeheugen. Is het bijvoorbeeld Koningsdag, dan vraag je hoe ze dat vroeger vierden. Als je begint over iets wat de cliënt herkent, stel je ze op hun gemak. Er ontstaat vertrouwen.

Tijdens de training leer je hoe je contact kunt maken. Doe bijvoorbeeld eens een gekke ketting om, neem een voorwerp mee van vroeger of zing een liedje. Dat geeft gespreksstof. Als het contact is gemaakt, dan neem je de cliënt mee naar wat je nu komt doen. Als vierde en laatste stap, is het afscheid belangrijk. Als je weggaat, benoem je dat en je geeft aan wanneer je weer terugkomt. Dat zorgt voor veiligheid. Het resultaat van al deze stappen is een intensiever contact en cliënten herkennen je beter.’

Levensverhalen

Ook teamcoach Henk Bos is enthousiast over Veder: ‘Voor de training hebben we

een mix gemaakt van alle disciplines. Dus niet alleen zorgmedewerkers, maar ook medewerkers van de receptie, het Facilitair Bedrijf, de horeca en de Technische Dienst volgen de training. Want een medewerker van de Technische Dienst die even een lamp komt vervangen, kan ook te maken krijgen met een bewoner die niet snapt wat die vreemde man komt doen. En bij medewerkers van de receptie komen bewoners soms vijf keer op een dag vertellen dat hun telefoon het niet doet, terwijl dat na de eerste keer al verholpen is. Voor deze medewerkers is het extra lastig om hiermee om te gaan, omdat ze niets van de bewoners weten. Daarom zijn we levensverhalen aan het

verzamelen, die we in de computer zetten. Weet je bijvoorbeeld dat iemand op een boerderij heeft gewoond, dan kun je daarnaar vragen. Zo krijg je aanknopingspunten om het gesprek aan te gaan en mensen op hun gemak te stellen. De Veder Methode zorgt ervoor dat je bewuster contact gaat maken. Soms is dat met wat theater, maar het mag geen trucje zijn. Het moet in onze genen zitten.’

Agendatip:

Dinsdag 29 november wordt er een symposium georganiseerd over Theater Verder. Binnenkort hierover meer informatie op intranet.